

POLSKIE BADANIE PRZESTĘPCZOŚCI

wyniki piętnastej edycji badania w porównaniu do poprzednich

Wstęp

Polskie Badanie Przystępczości¹ jest projektem badawczym realizowanym cyklicznie od stycznia 2007 roku. Na przełomie stycznia i lutego 2022 roku zrealizowano jego piętnastą edycję.

Badanie dotyczy przede wszystkim oceny pracy policjantów i skuteczności Policji w walce z przestępczością oraz lęku przed przestępczością. Od kilku lat Polacy wypowiadają się także na temat znajomości i funkcjonalności aplikacji pn. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. W ostatniej edycji ankietowani wypowiadali się również na temat cyberprzestępczości.

Wyniki PBP są wykorzystywane przede wszystkim do wyznaczania głównych kierunków pracy polskiej Policji oraz do ewaluacji jej efektów.

PBP ze względu na sposób wykorzystywania jego wyników jest realizowane zawsze w styczniu danego roku podsumowując w ten sposób rok poprzedni – respondent może dokonać oceny z perspektywy mijającego roku.

Badanie jest realizowane na próbie 17 tys. Polaków powyżej 15 roku życia - po 1000 respondentów (losowa próba reprezentatywna) w każdej komendzie wojewódzkiej i Komendzie Stołecznej Policji. Wylosowanie próby, przeprowadzenie badania w terenie oraz opracowanie statystyczne danych Komenda Główna Policji zleca niezależnym firmom badawczym.

Założenia metodologiczne:

- Narzędzie: kwestionariusz ankiety,
- Termin: styczeń/luty,
- Zrealizowano piętnaście edycji badania,
- Ostatnia edycja: styczeń/luty 2022 roku
 - Technika wywiadu: od 2007 do 2020 roku - wywiady bezpośrednie, od 2021r. – wywiady telefoniczne.
- Realizacja badania w terenie: niezależne ośrodki badawcze, ostatnia edycja została zrealizowana przez konsorcjum firm IBC Group Central Europe Holding S.A. oraz CBM Indicator sp. z o.o.
- Próba badawcza:
 - Losowe próby w 16 województwach oraz na obszarze działania KSP,
 - Liczebność próby 17 000 (17 x 1000 dla każdej KWP/KSP),

¹ Dalej PBP

WYNIKI BADANIA

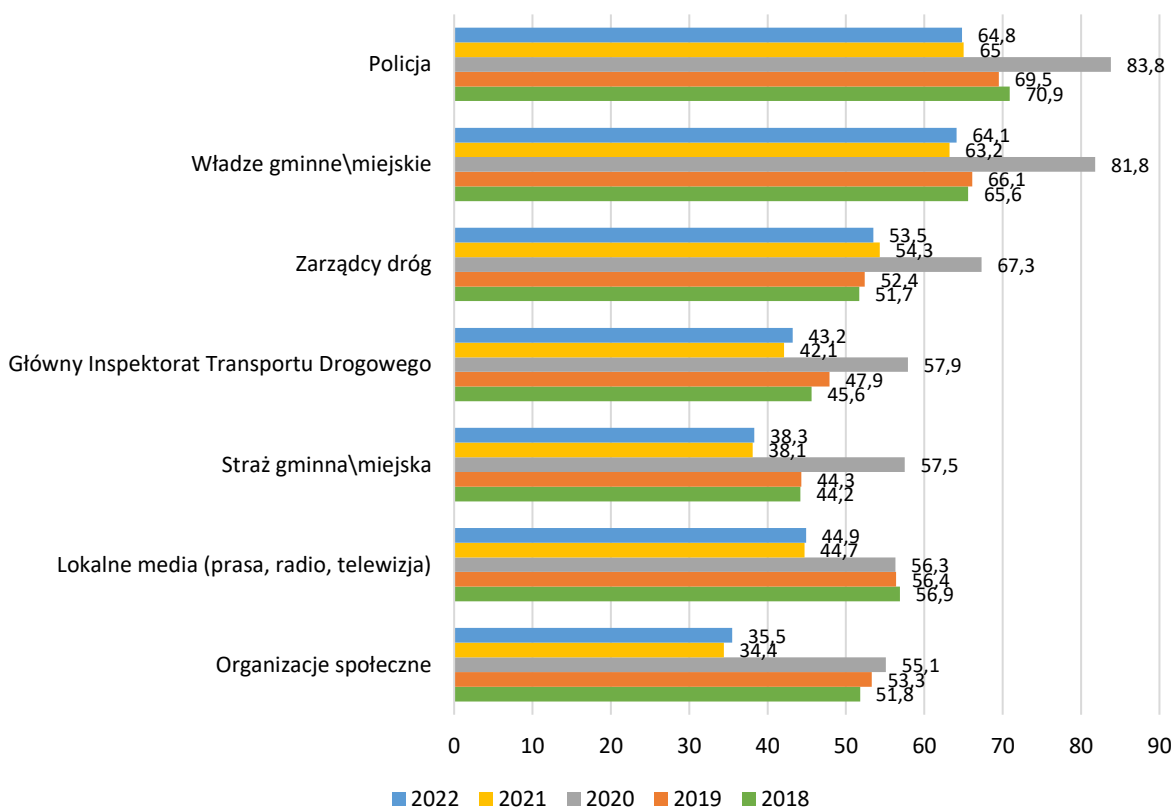
1. Ocena Policji

1.1. Zaangażowanie Policji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym

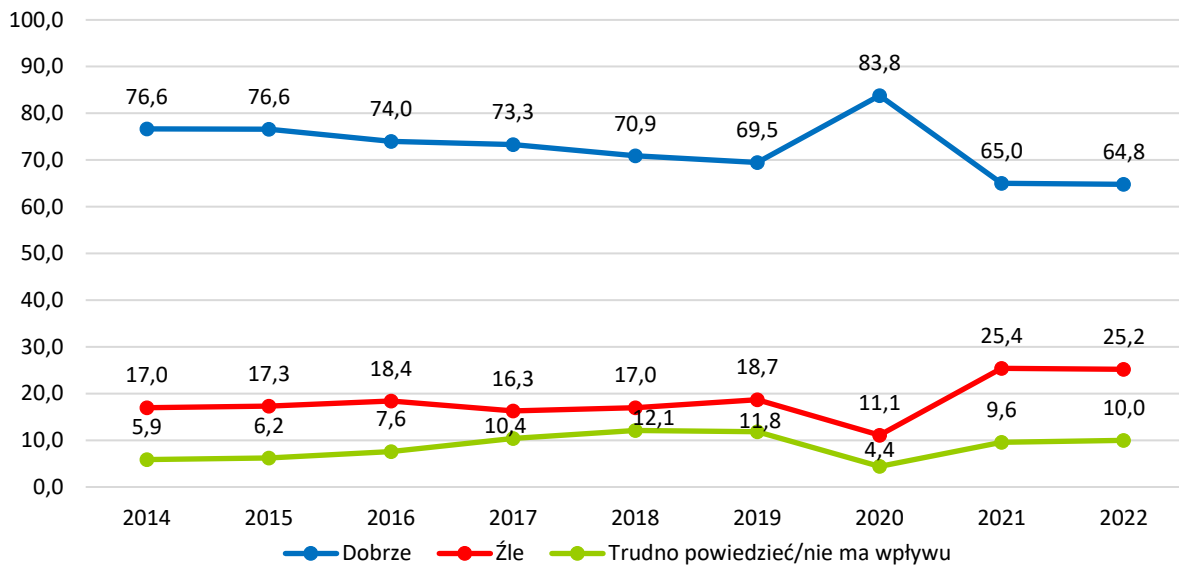
Jak wynika z ostatniej edycji PBP, Policja jest najwyżej ocenianą instytucją w zakresie zaangażowania w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym (64,8% dobrych ocen). Na zbliżonym poziomie oceniane są władze gminne/miejskie (64,1%). Złe oceny Policji w tym zakresie przyznaje co czwarty ankietowany (25,2%).

Warto zauważyć, że chociaż w porównaniu do poprzedniej edycji badania opinie ankietowanych w tym zakresie nie zmieniły się w sposób znaczący, to na przestrzeni lat (z wyjątkiem roku 2020) odsetek ocen pozytywnych systematycznie spada. *Wykresy 1 i 2.*

Wykres 1. Jak Pan(i) ocenia zaangażowanie poszczególnych instytucji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym?

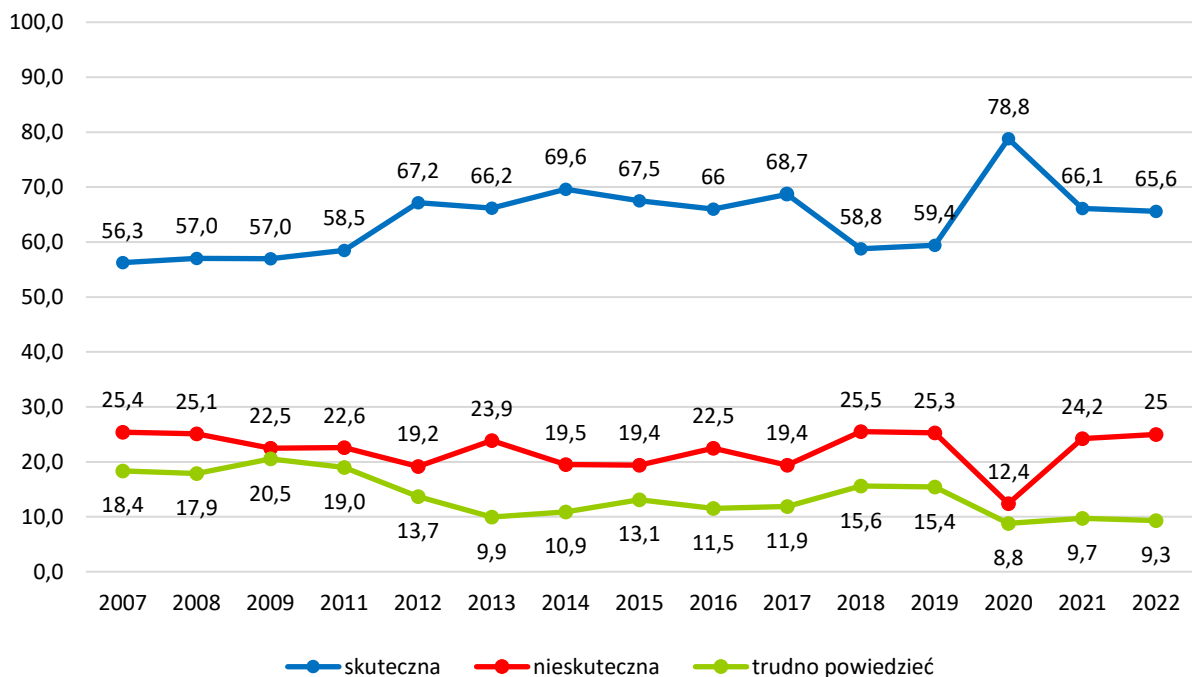
Wykres 2. Jak Pan(i) ocenia zaangażowanie Policji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym?

1.2. Skuteczność Policji w walce z przestępczością

Badani zostali zapytani również o ocenę skuteczności Policji w walce z przestępczością. Jak wynika z ich wypowiedzi, większość przyznaje noty pozytywne (65,6%). Negatywnie ocenia ten aspekt co czwarty respondent (25,0%). W porównaniu z poprzednią edycją badania, wyniki utrzymały się na tym samym poziomie. Wykres 3.

Wykres 3. Czy Policja w walce z przestępczością w Pana(i) okolicy jest skuteczna?

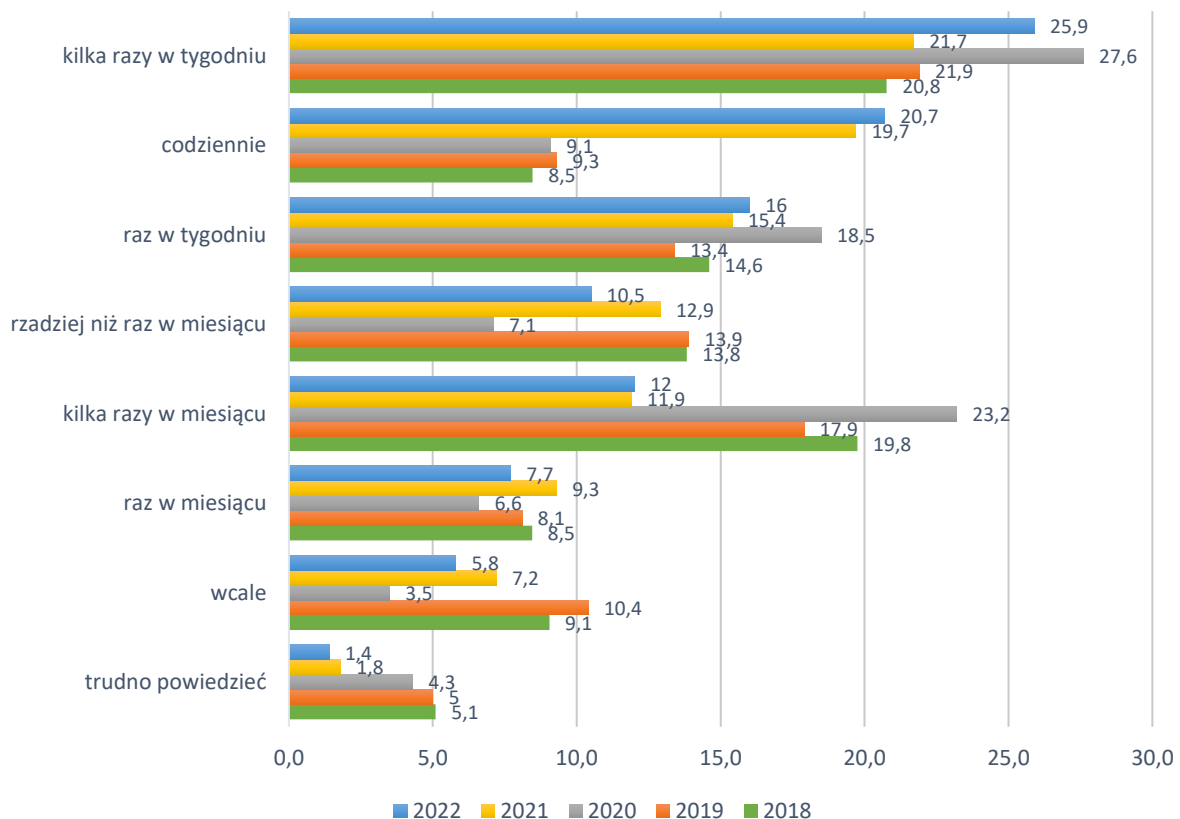
Częstotliwość widywania patroli policyjnych

Uczestników badania zapytano o częstotliwość widywania pieszych lub zmotoryzowanych patroli policyjnych w okolicy miejsca zamieszkania.

Z deklaracji badanych wynika, że przez ponad jedną czwartą respondentów (25,9%) są widywane kilka razy w tygodniu. Jedna piąta (20,7%) twierdzi, że codziennie widuje policjantów w okolicy swojego miejsca zamieszkania. Na widywanie patroli raz w tygodniu wskazuje 16,0% badanych, na kilka razy w miesiącu – 12,0%, rzadziej niż raz w miesiącu – 10,5%, a raz w miesiącu widuje policjantów 7,7% respondentów. 5,8% Polaków twierdzi, że wcale nie widuje patroli policyjnych.

Warto zauważyć, że w porównaniu z poprzednią edycją PBP, nieznacznie wzrósł odsetek osób, które deklarują, że kilka razy w tygodniu spotykają piesze lub zmotoryzowane patrole Policji (o około 4,2 p.p.). Wykres 4.

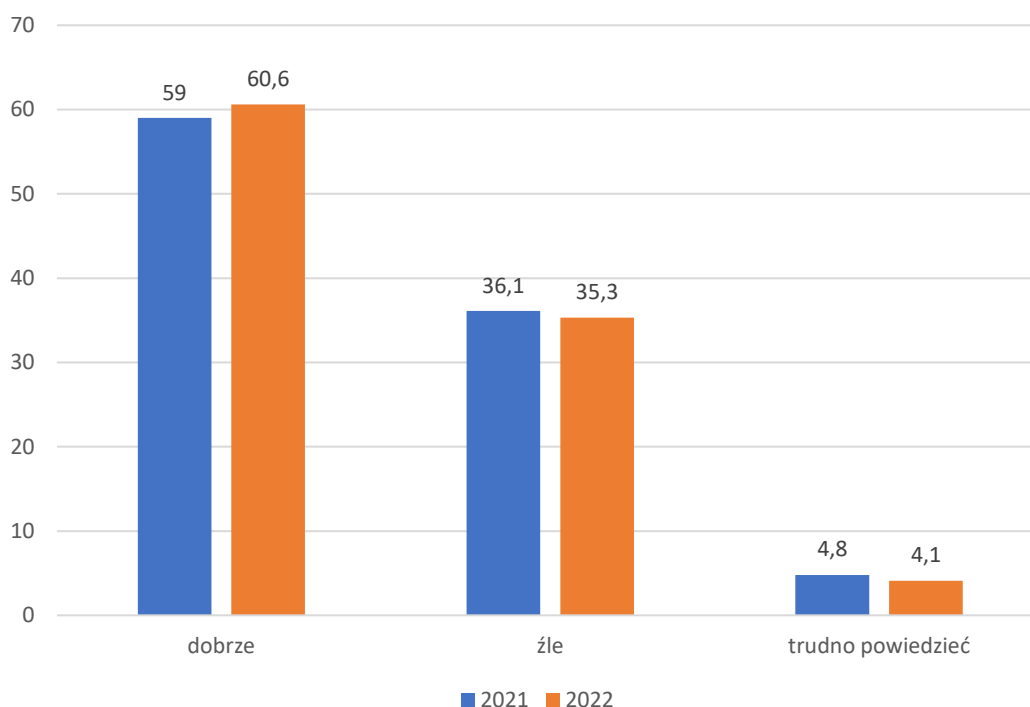
Wykres 4. Jak często widuje Pan(i) piesze lub zmotoryzowane patrole Policji w okolicy swojego miejsca zamieszkania?

1.3. Ocena Policji jako instytucji

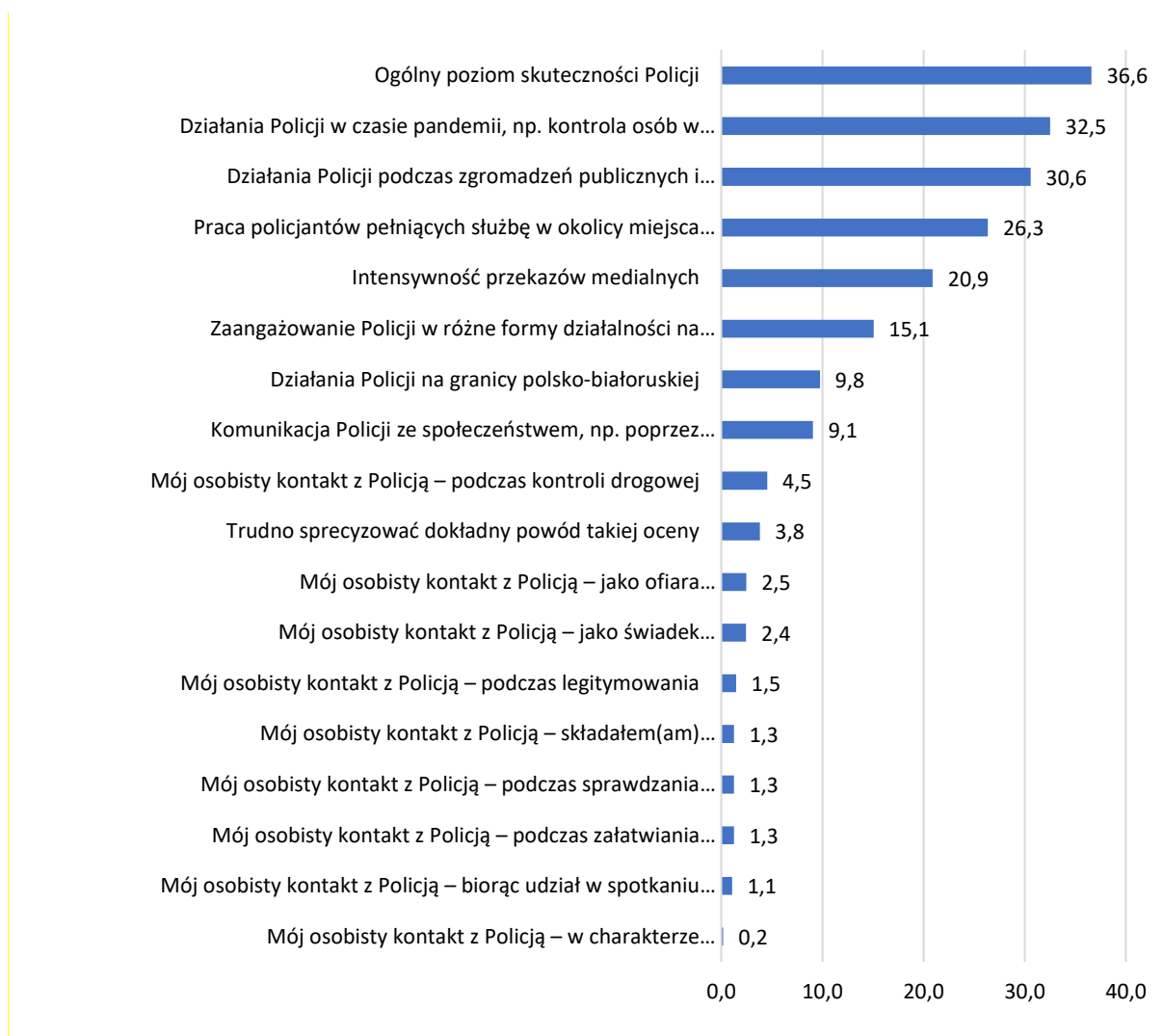
Ankietowanych poproszono o ocenę Policji jako instytucji. Okazuje się, że większość Polaków (60,6%) przyznaje oceny pozytywne. Negatywnie ocenia Policję co trzeci badany (35,3%), natomiast, 4,1% respondentów nie potrafi wypowiedzieć się na ten temat. W porównaniu do poprzedniej edycji badania, wynik ten nie zmienił się w sposób znaczący. Wykres 5.

Wykres 5. Jak ogólnie ocenia Pan(i) działania Policji jako instytucji?

Osoby, które pozytywnie wypowiedziały się na temat Policji (N=10 304), zapytano o to, co wpłynęło na taką ocenę. Jak wynika z ich wypowiedzi, jest to przede wszystkim ogólny poziom skuteczności Policji (36,6%). Co trzeci badany twierdzi, że do jego oceny przyczyniły się działania Policji w czasie pandemii, takie jak kontrole osób na kwarantannie czy patrolowanie ulic (32,5%), a także działania Policji podczas zgromadzeń publicznych i manifestacji (30,6%). Ponad jedna czwarta ankietowanych (26,3%) bierze pod uwagę, w opinii na temat Policji, pracę policjantów, którzy pełnią służbę w okolicy ich miejsca zamieszkania, a jedna piąta (20,9%) – intensywność przekazów medialnych. Wykres 6.

Wykres 6. Co przede wszystkim wpłynęło na dobrą ocenę Policji jako instytucji? N= 10 304

O uzasadnienie swojej oceny zapytano również osoby, które na temat Policji jako instytucji wypowiedziały się negatywnie (N=5996). Jak wskazują wyniki badania, na taką opinię w największym stopniu wpływają działania Policji podczas zgromadzeń publicznych i manifestacji. Wskazuje tak 40,5% tej grupy badanych. Około jedna trzecia ankietowanych wskazuje na ogólny poziom skuteczności Policji (36,3%) oraz na działania Policji podczas pandemii (31,5%). Około jedna czwarta respondentów (22,5%) twierdzi, że na negatywną ocenę wpływ ma praca policjantów pełniących służbę w okolicy miejsca zamieszkania oraz intensywność przekazów medialnych (19,7%) Wykres 7.

Wykres 7. Co przede wszystkim wpłynęło na złą ocenę Policji jako instytucji? N= 5996

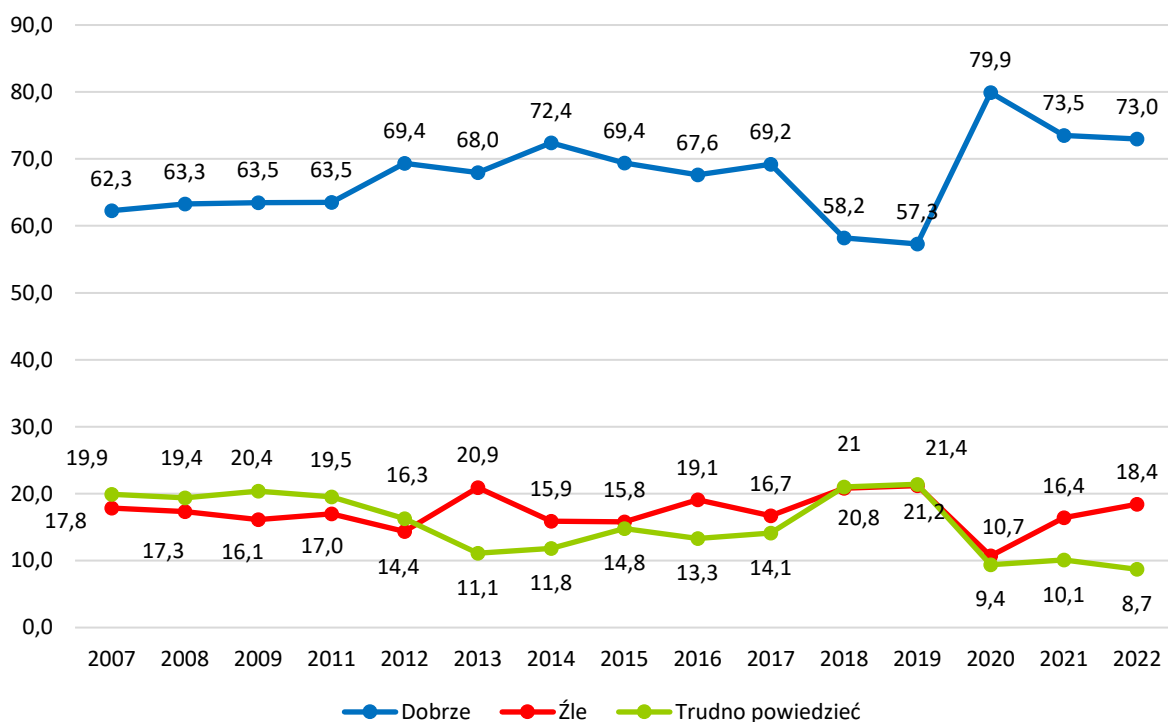

1.4. Ocena pracy policjantów

Uczestniczącym w badaniu Polaków powyżej 15 roku życia poproszono także, aby ocenili pracę policjantów pełniących służbę w okolicy miejsca zamieszkania. Warto zauważyć, że w tym wypadku oceny są wyższe niż w przypadku oceny Policji jako instytucji. Pozytywne noty przyznaje blisko trzy czwarte badanych (73,0%), natomiast negatywne – 18,4%. Zdania na ten temat nie ma 8,7% ankietowanych. Warto podkreślić, że poziom wysokich ocen należy do najwyższych w całej historii badania, natomiast w porównaniu z poprzednią edycją PBP, nie zmienił się on w sposób znaczący.

Wykres 8.

Wykres 8. Jak ocenia Pan(i) pracę policjantów pełniących służbę w okolicy Pana(i) miejsca zamieszkania (miejscowości, dzielnicy, osiedla)?

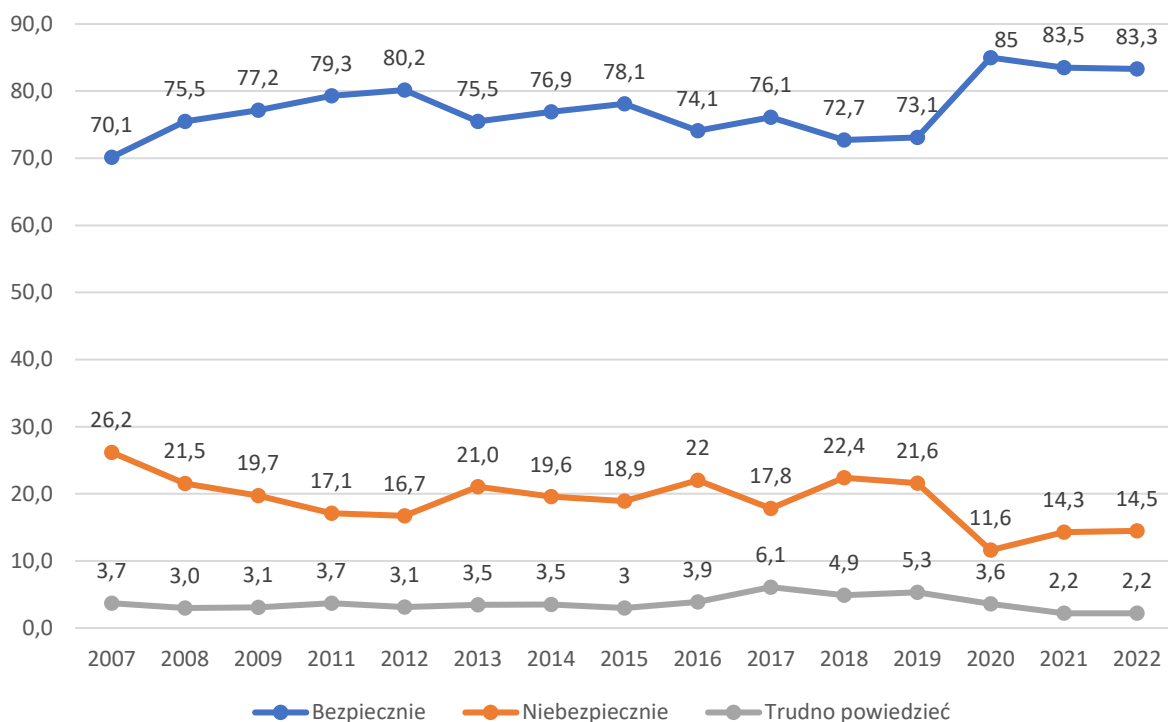

2. Poczucie bezpieczeństwa

2.1. Poczucie bezpieczeństwa po zmroku

Zdecydowana większość Polaków (83,3%) deklaruje, że czuje się bezpiecznie podczas spacerów po zmroku w swojej okolicy. O braku poczucia bezpieczeństwa mówi 14,5% badanych, natomiast 2,2% nie potrafi wypowiedzieć się na ten temat. Warto podkreślić, że wynik ten od trzech lat pozostaje na wysokim poziomie, zauważalnie wyższym niż w latach poprzednich. Wykres 9.

Wykres 9. Czy czuje się Pan(i) bezpiecznie spacerując w swojej okolicy po zmroku?

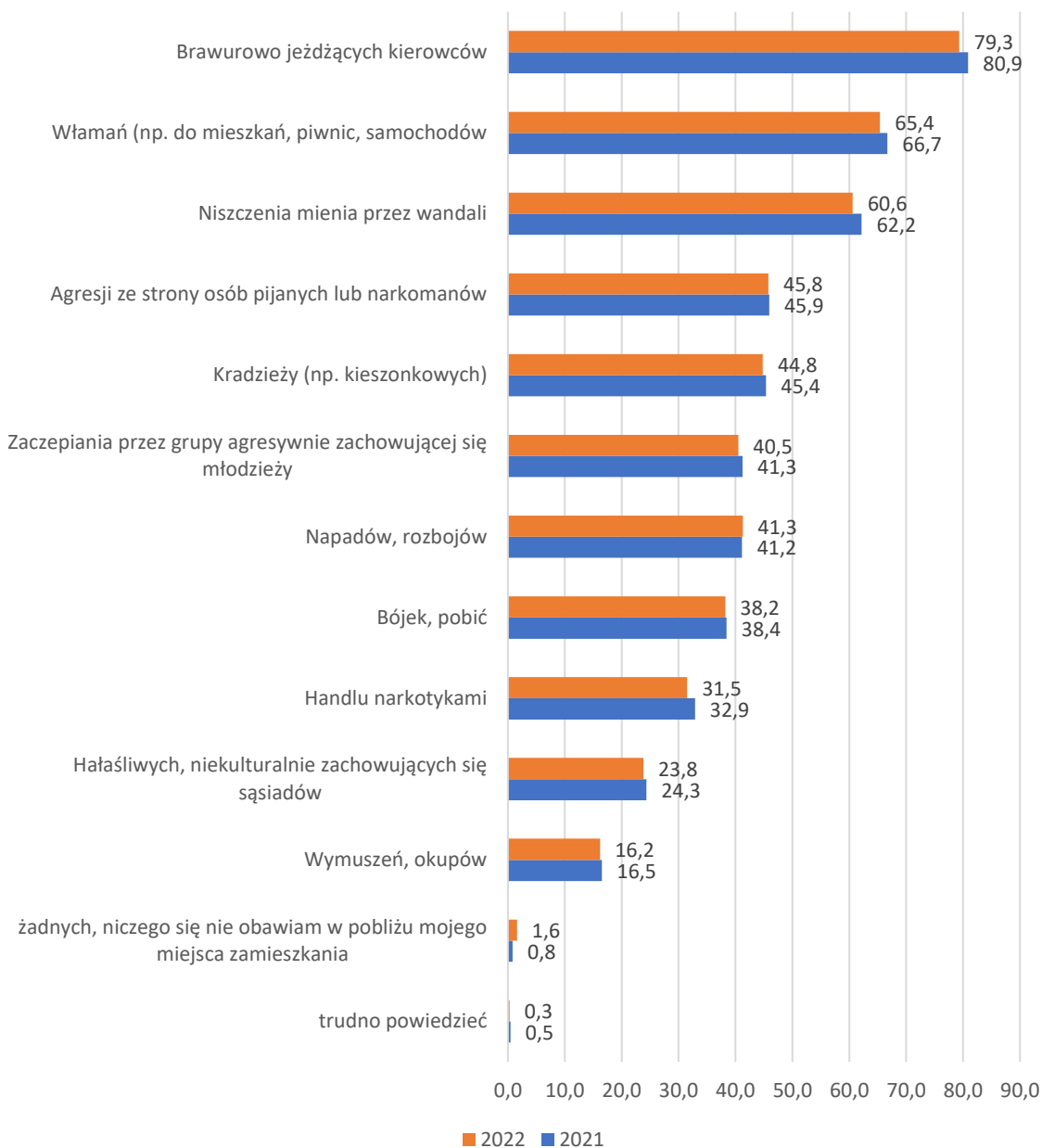

2.2. Największe zagrożenia

Badanym przedstawiono listę potencjalnych zagrożeń i poproszono, aby wybrali spośród nich te, których się obawiają.

Jak wynika z ich wypowiedzi, zdecydowanie największe obawy wzbudza brawura kierowców (79,3%). Większość Polaków obawia się włamań, np. do mieszkań, piwnic, samochodów oraz niszczenia mienia przez wandalów (odpowiednio 65,4% i 60,6%). Blisko połowa odczuwa lęk przed agresją ze strony osób pijanych lub narkomanów i przed kradzieżami, np. kieszonkowymi (odpowiednio 45,8% i 44,8%). Około czterech na dziesięciu badanych boi się napadów, rozbojów (41,3%), zaczepiania przez grupy agresywnie zachowującej się młodzieży (40,5%) oraz bójek, pobić (38,2%). Niemal jedna trzecia (31,5%) wskazuje na handel narkotykami, a niemal jedna czwarta – na hałaśliwych, niekulturalnie zachowujących się sąsiadów (23,8%). Wykres 10.

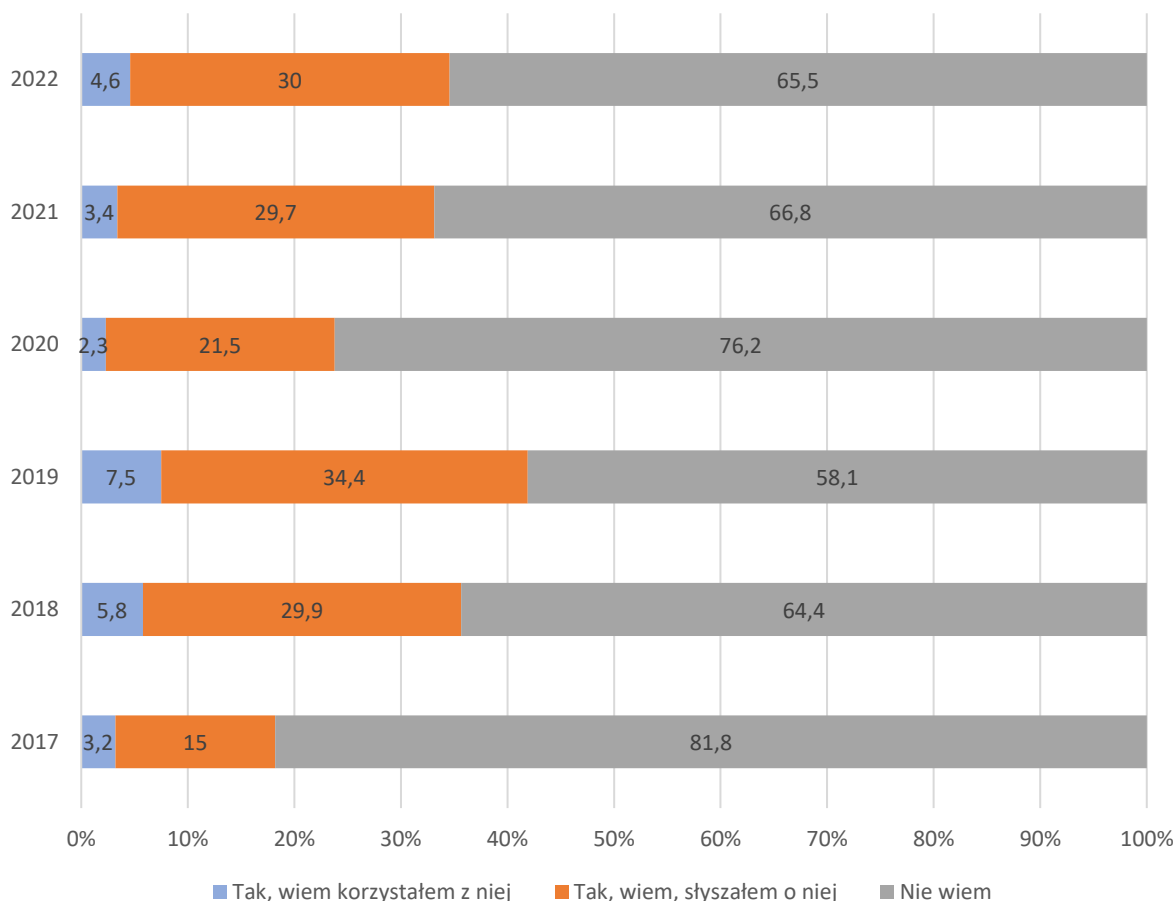
Wykres 10. Czego, jakich zagrożeń, najbardziej obawia się Pan(i) w pobliżu swego miejsca zamieszkania?

2.3. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa

Jak wynika z wypowiedzi uczestników badania, większość z nich nie zna aplikacji Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa² (65,5%). Słyszało o niej 30,0% ankietowanych, a korzystało – 4,6% ogółu. Wykres 11.

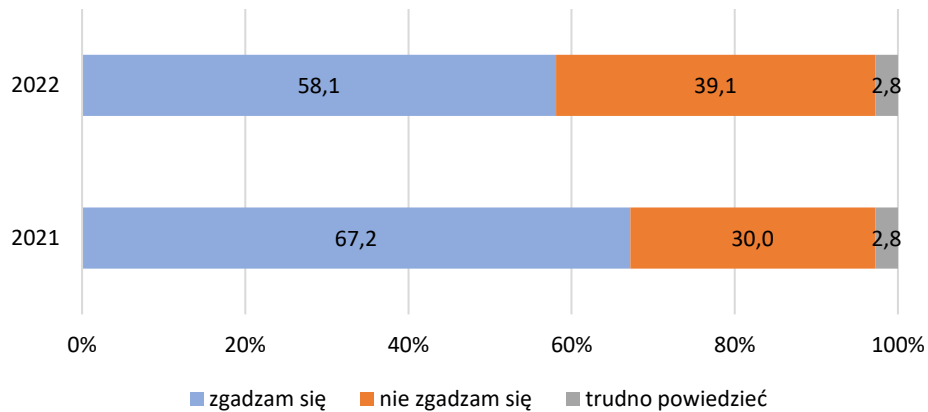
Wykres 11. Czy wie Pan(i) o funkcjonowaniu aplikacji internetowej pn. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa?

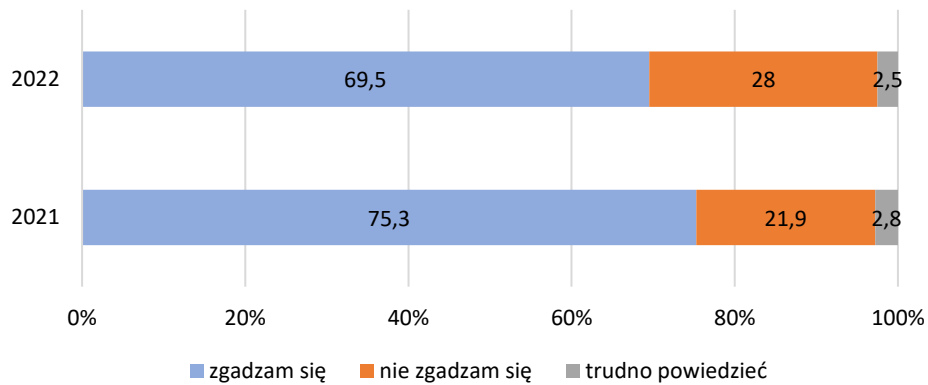
Użytkownikom KMZB (warto zaznaczyć, że ich liczba jest niewielka, N=794) przedstawiono listę stwierdzeń i poproszono o odniesienie się do każdego z nich. Większość osób z tej grupy (69,5%) uważa, że KMZB poprawi skuteczność działań Policji. Większość uważa też aplikacja ta wpłynie na podniesienie poczucia bezpieczeństwa obywateli (61,3%) oraz przyczyni się do spadku liczby przestępstw/wykroczeń szczególnie uciążliwych społecznie (58,1%). Warto jednak zauważyć, że w każdym przypadku, odsetek ten jest niższy niż w ubiegłorocznym badaniu. Wykresy 12-14.

² Dalej KMZB

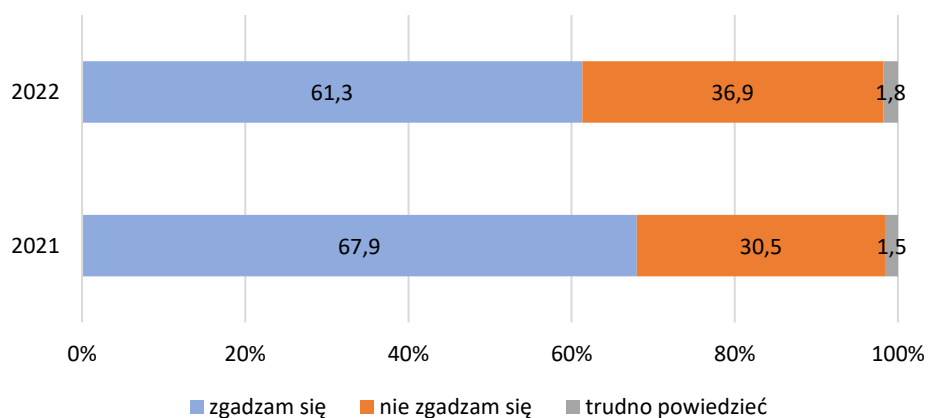
Wykres 12. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa przyczyni się do spadku liczby przestępstw/wykroczeń szczególnie uciążliwych społecznie

Wykres 13. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa poprawi skuteczność działań Policji

Wykres 14. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa wpłynie na podniesienie poczucia bezpieczeństwa obywateli

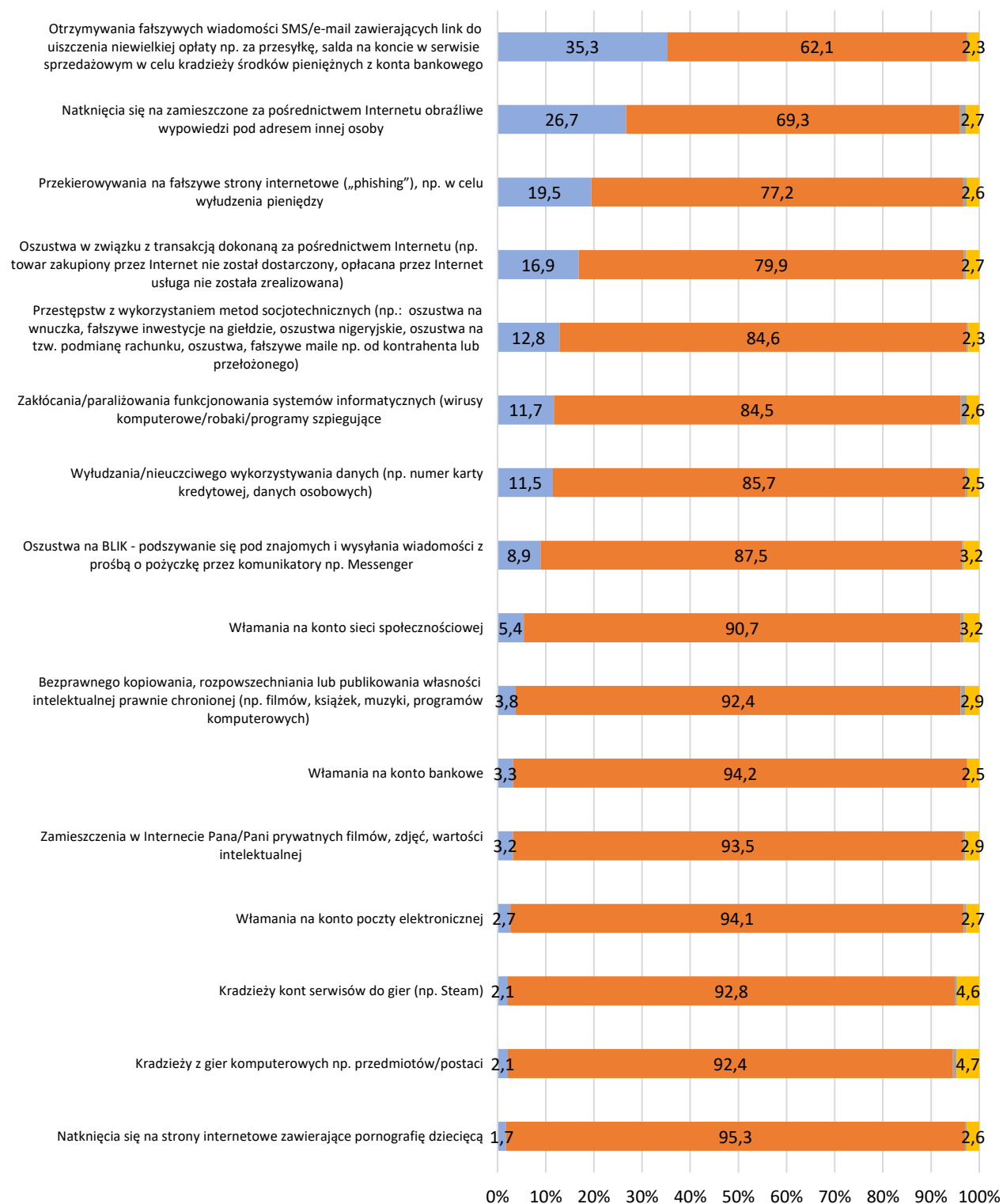
3. Cyberprzestępczość

W ostatniej edycji PBP ze stycznia 2022 roku jeden z bloków pytań poświęcono problematyce cyberprzestępczości. Ankietowanym przedstawiono listę zdarzeń i zapytano, czy oni lub członkowie ich rodzin doświadczyli ich w ciągu ostatnich 12 miesięcy. W przypadku pozytywnej odpowiedzi, zapytano, w jaki sposób na nie zareagowali.

- Jak wskazują wyniki badania, ponad jedna trzecia ankietowanych w ciągu ostatniego roku otrzymała fałszywe wiadomości SMS/e-mail zawierające link do uiszczenia niewielkiej opłaty np. za przesyłkę, salda na koncie w serwisie sprzedażowym w celu kradzieży środków pieniężnych z konta bankowego (35,3%). Większość tej grupy nie zareagowała w żaden sposób na tę sytuację – ponad dwie piąte (42,5%) uznało, że była to zbyt błaha sprawa, a ponad jedna trzecia (34,6%) nie wiedziała komu należało to zgłosić. 11,6% badanych zgłosiło to administratorowi strony, a 11,0% - Policji.
- Ponad jedna czwarta respondentów twierdzi, że natknęła się na zamieszczone za pośrednictwem Internetu obraźliwe wypowiedzi pod adresem innej osoby (26,7%). Niemal połowa z nich (45,7%) zgłosiła to zdarzenie administratorowi strony internetowej lub portalu. Ponad jedna trzecia (35,3%) uznała, że jest to zbyt błaha sprawa i nie zgłosiła jej nigdzie, a 14,0% nie zgłosiło tego z powodu braku wiedzy na temat tego, komu należało to zgłosić. Co dziesiąta osoba, która doświadczyła tego zdarzenia (10,5%) zgłosiła je Policji.
- Blisko jedna piąta ankietowanych zetknęła się z przekierowywaniem na fałszywe strony internetowe („phishing”), np. w celu wyłudzenia pieniędzy (19,5%). Niemal jedna trzecia z tej grupy osób (30,6%) uznała sprawę za zbyt błahą i nie zgłosiła jej nigdzie, zbliżony odsetek (29,4%) zgłosił to administratorowi strony/portalu. Ponad jedna czwarta (26,1%) nie zareagowała, bo nie wiedziała komu należałoby to zgłosić.

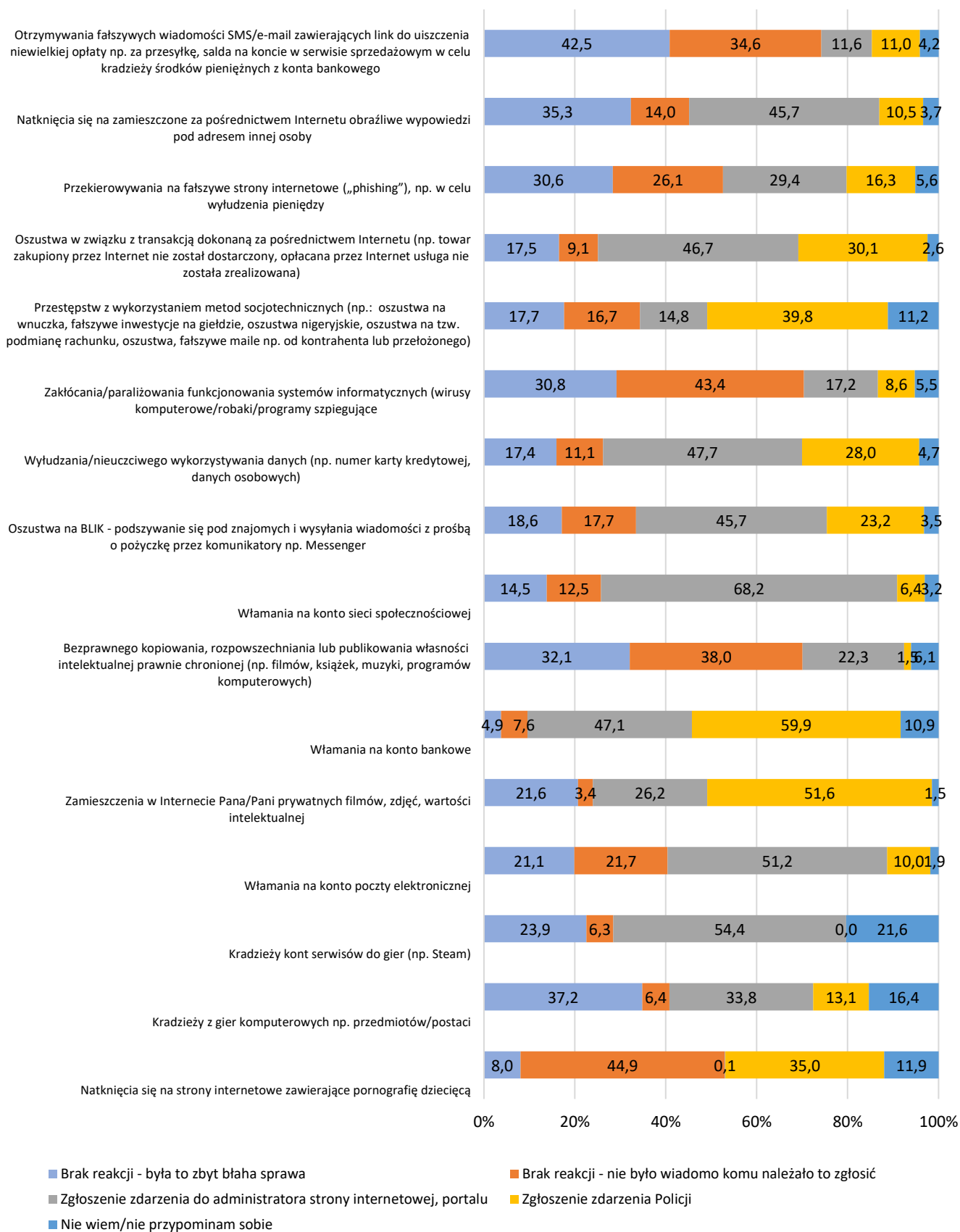
Z pozostałymi przestępstwami/zdarzeniami zetknęła się mniej niż jedna piąta ogółu badanych. Szczegółowy rozkład odpowiedzi na te pytania przedstawiają wykresy 15 i 16.

Wykres 15. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczył(a) Pan(i) lub członek Pana(i) rodziny niżej wymienionych incydentów/zdarzeń związanych z cyberprzestępczością?

■ Tak ■ Nie ■ Nie wiem/trudno powiedzieć/nie pamiętam ■ Nie dotyczy (np. nie korzystam z Internetu, nie korzystam z telefonu komórkowego)

Wykres 16. W jaki sposób zareagował(a) Pan(i) na...?

Ankietowani określali również swój poziom lęku przed poszczególnymi zagrożeniami związanymi z cyberprzestępczością posługując się skalą od 1 do 10, gdzie 1 oznacza najniższy poziom lęku, a 10 – najwyższy.

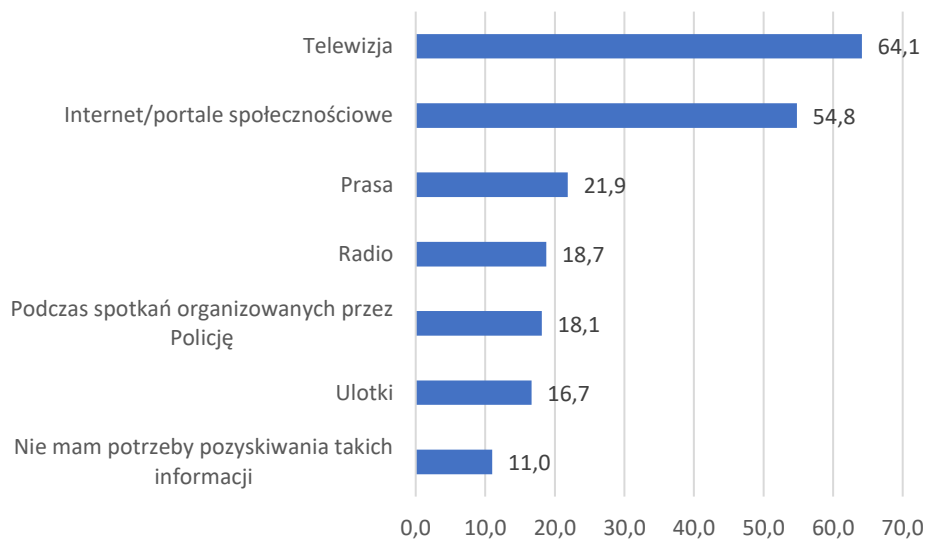
Z wypowiedzi badanych wynika, że największy lęk wzbudza możliwość włamania na konto bankowe (średnia – 6,46) oraz wyłudzenie lub nieuczciwe wykorzystywanie danych, takich jak numer karty kredytowej lub danych osobowych (6,22). Obawy wzbudza również zakłócanie/paraliżowanie funkcjonowania systemów informatycznych, takie jak wirusy komputerowe, robaki, programy szpiegujące (5,81). Wykres 17.

Wykres 17. Proszę ocenić na skali od 1 do 10 swój poziom lęku przed...

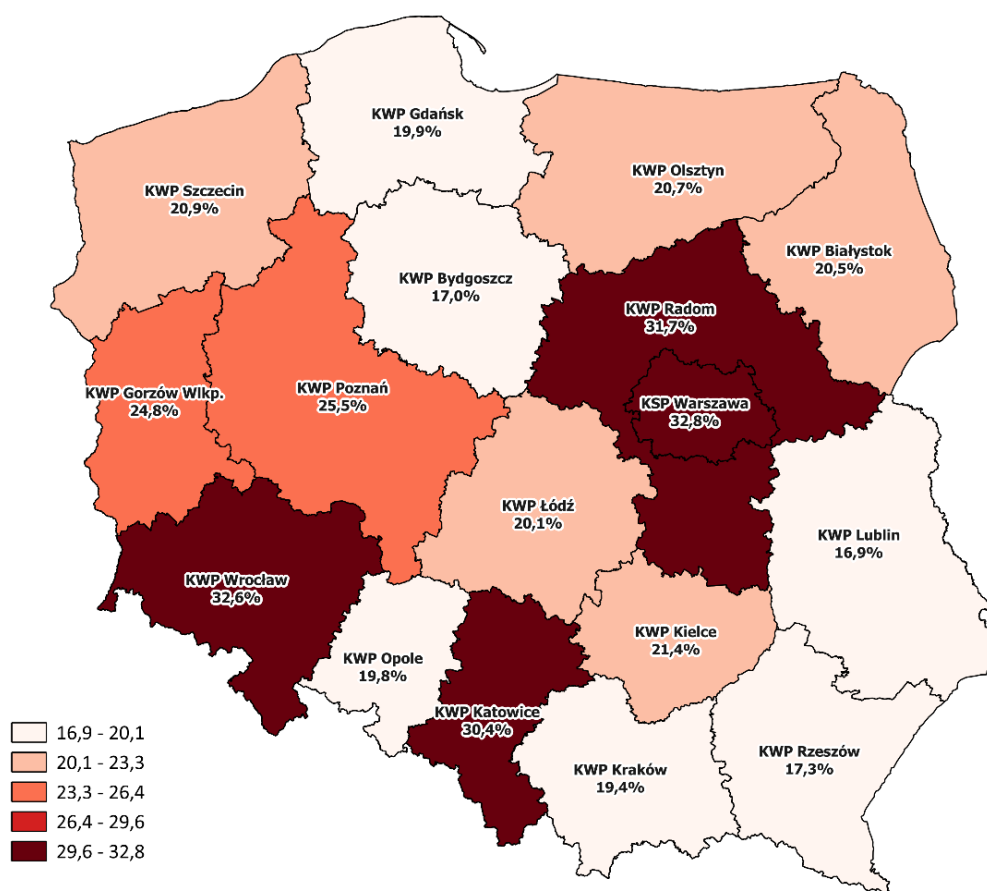

Do wszystkich uczestników badania skierowano pytanie, w jaki sposób chcieliby pozyskiwać informacje na temat zagrożeń związanych z cyberprzestępczością. Zdaniem większości z nich, podstawowym źródłem takich informacji powinna być telewizja (64,1%). Ponad połowa ankietowanych chciałaby czerpać wiedzę na ten temat z internetu, portali społecznościowych (54,8%), a ponad jedna piąta (21,9%) – z prasy. Wykres 18.

Wykres 18. W jaki, przede wszystkim, sposób chciałby(aby) Pan(i) pozyskiwać informacje na temat zagrożeń związanych z cyberprzestępczością?

Mapa 2. Negatywna ocena skuteczności Policji w walce z przestępczością

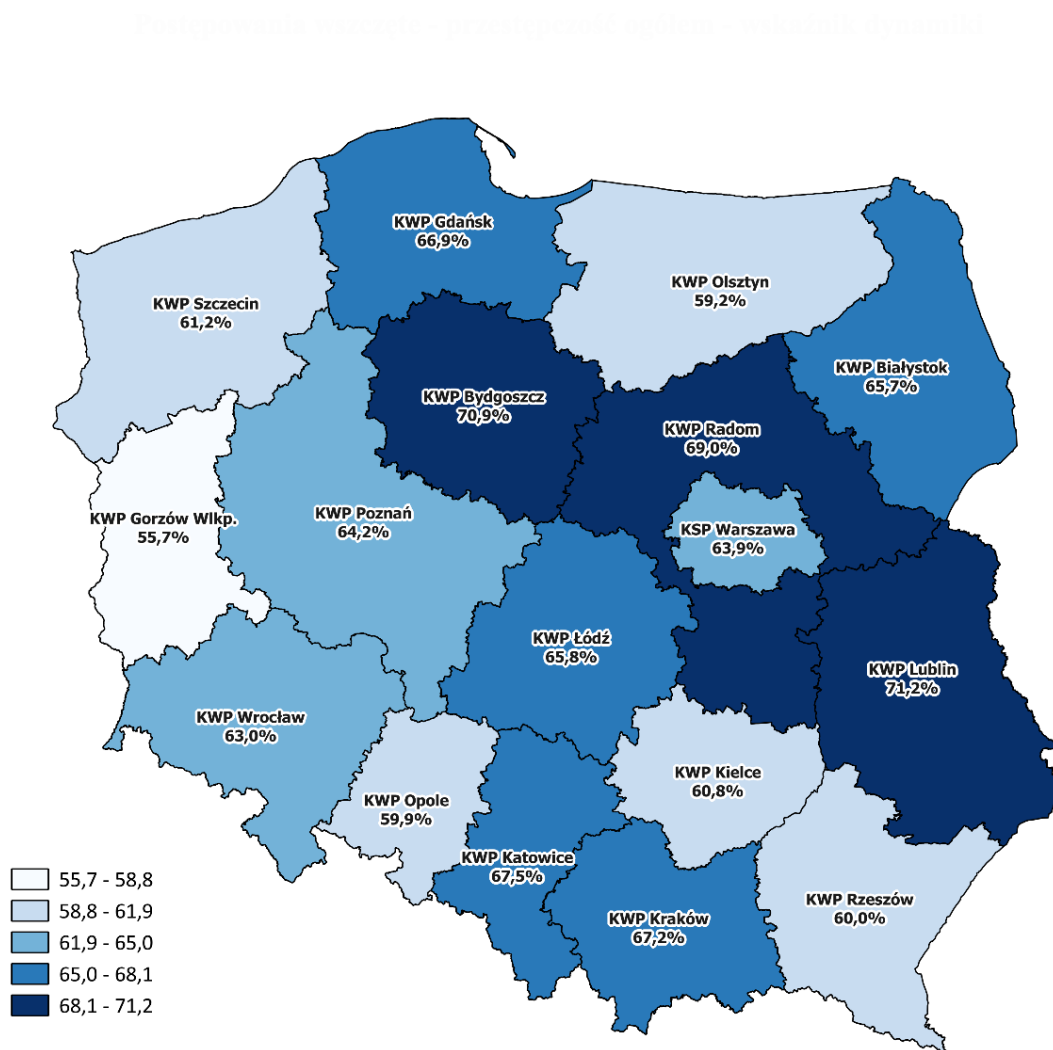

2. Zaangażowanie Policji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym

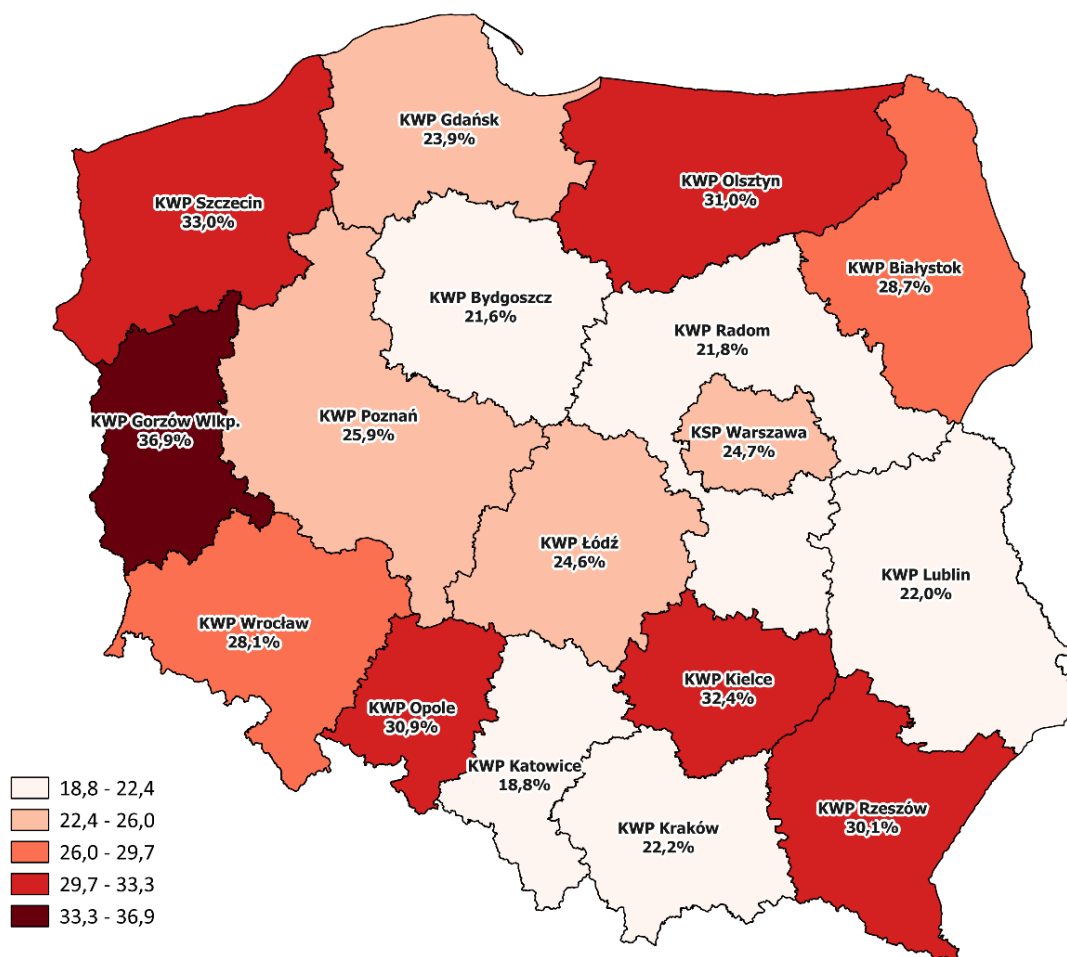
Jak wskazują wyniki badania, najczęściej pozytywnych ocen w zakresie zaangażowania Policji w pracę na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym przyznają mieszkańcy województw: lubelskiego (71,2%), kujawsko-pomorskiego (70,9%) oraz mazowieckiego (poza obszarem objętym działaniem Komendy Stołecznej Policji) (69,0%). *Mapa 3.*

Najwięcej ocen negatywnych przyznają natomiast osoby zamieszkujące województwo lubuskie (36,9%). *Mapa 4.*

Mapa 3. Pozytywna ocena zaangażowania Policji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Mapa 4. Negatywna ocena zaangażowania Policji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym

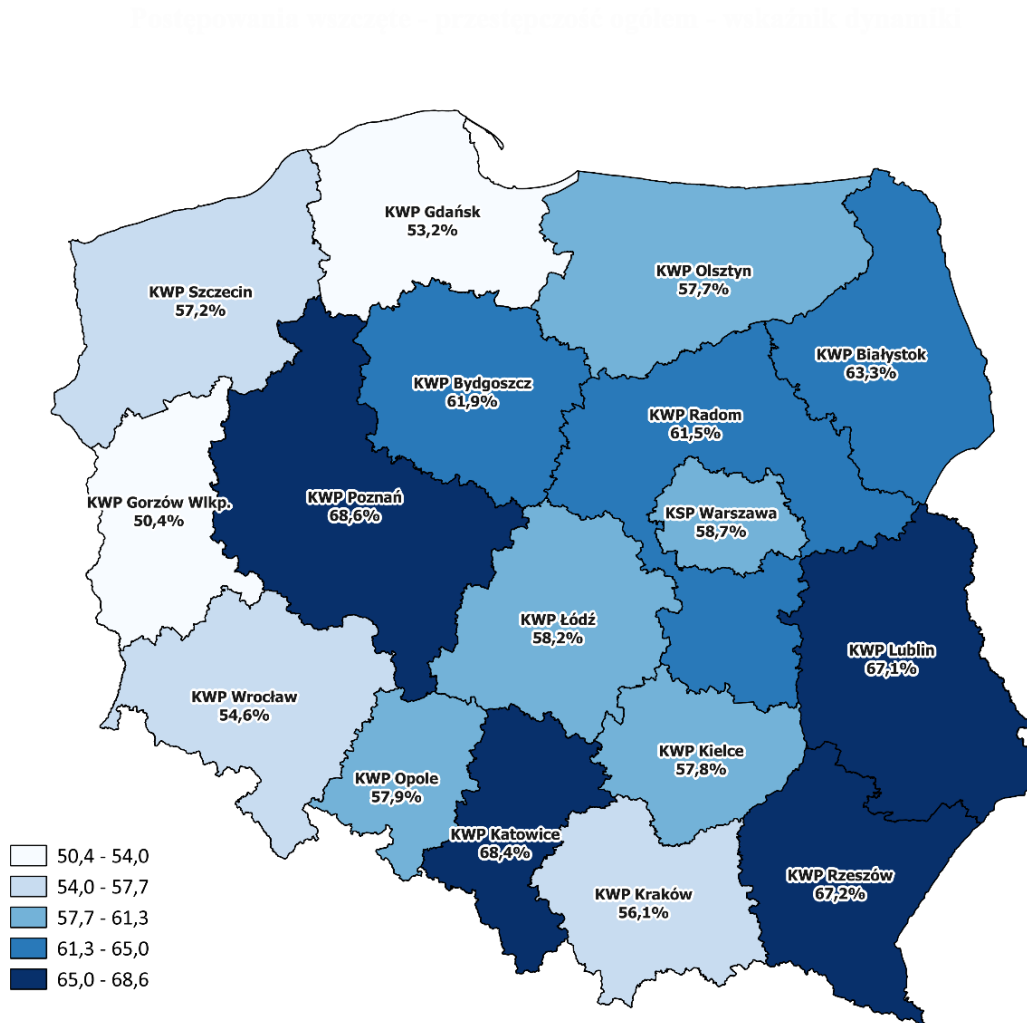

3. Ocena Policji jako instytucji

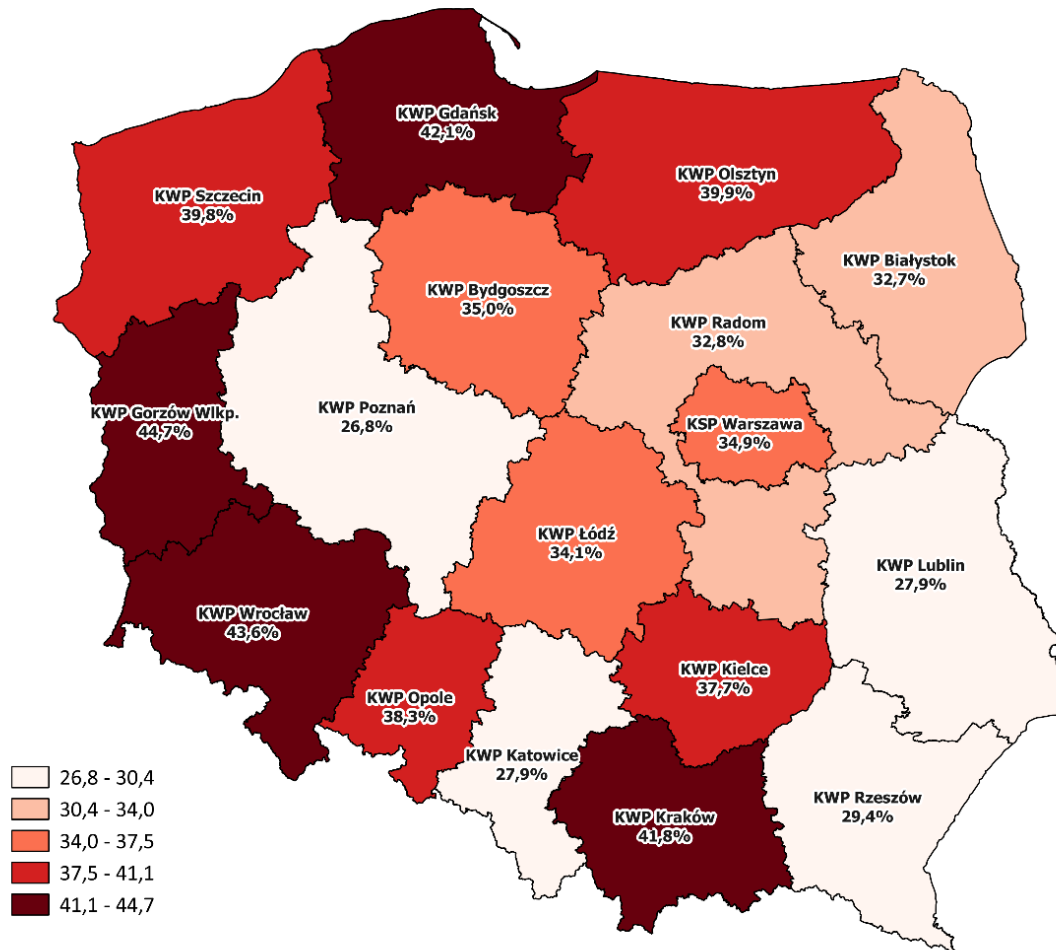
Policję jako instytucję najlepiej oceniają mieszkańcy województwa wielkopolskiego (68,6%), śląskiego (68,4%), podkarpackiego (67,2%) i lubelskiego (67,1%). *Mapa 5.*

Więcej od mieszkańców pozostałych regionów ocen negatywnych przyznają natomiast osoby z województw: lubuskiego (44,7%), dolnośląskiego (43,6%), pomorskiego (42,1%) oraz z małopolskiego (41,8%). *Mapa 6.*

Mapa 5. Pozytywne oceny Policji

Mapa 6. Negatywne oceny Policji

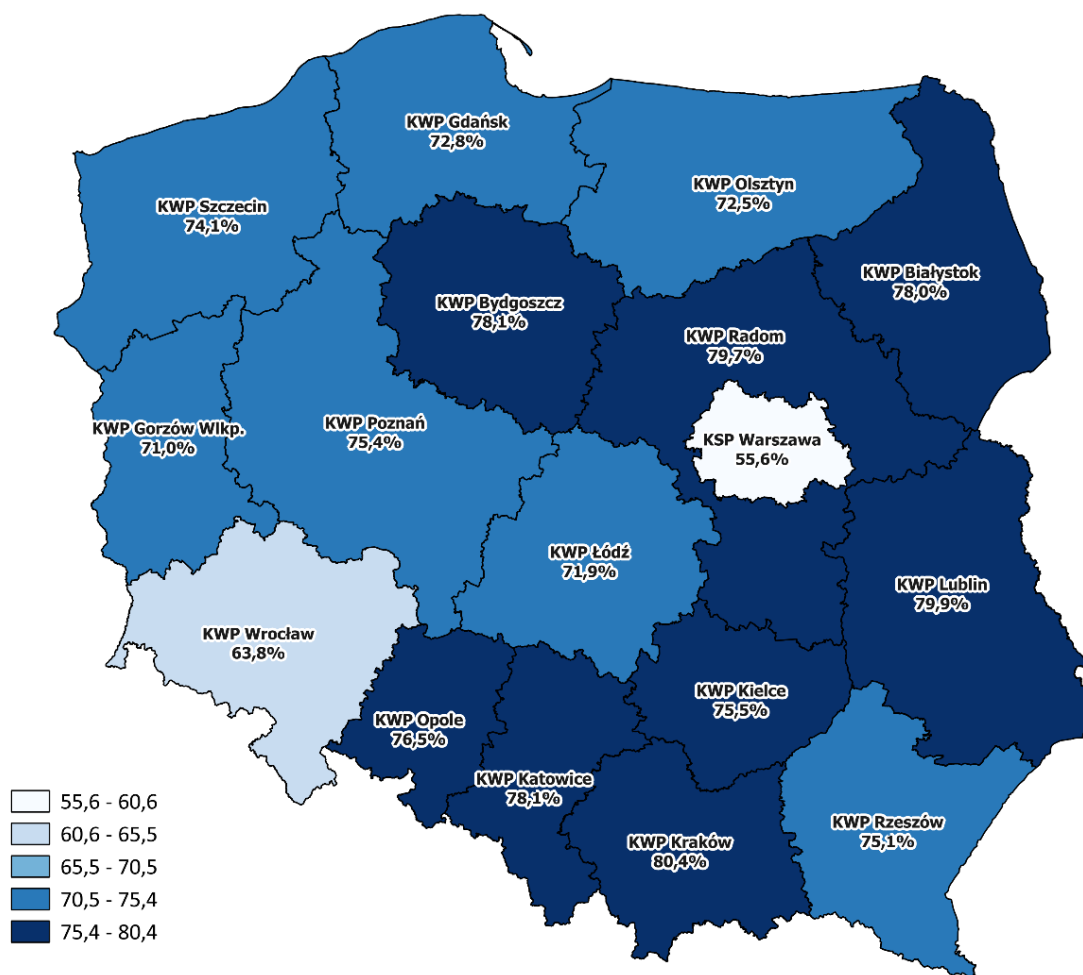

4. Ocena pracy policjantów

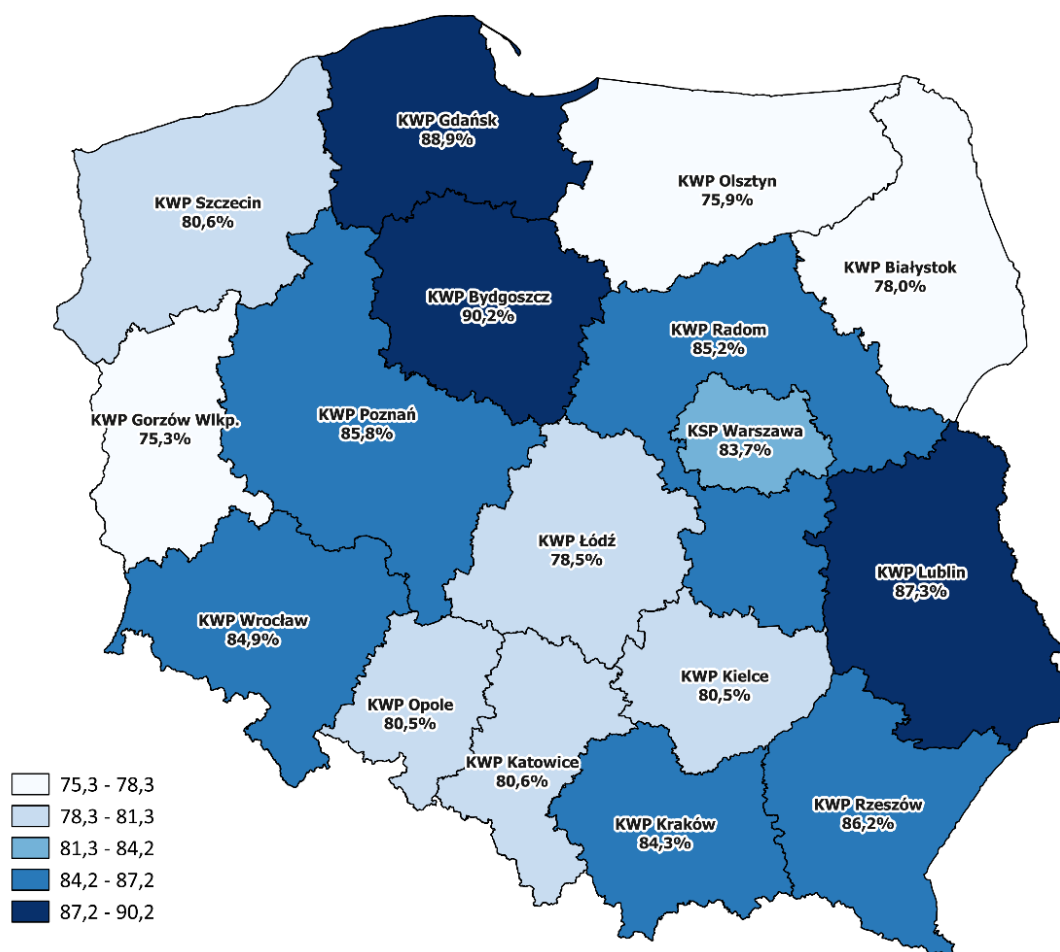
Pracę policjantów pełniących służbę w okolicy miejsca zamieszkania badanych, najlepiej oceniają mieszkańcy województw małopolskiego (80,4% pozytywnych ocen), lubelskiego (79,9%), mazowieckiego (79,7%), kujawsko-pomorskiego i śląskiego (po 78,1%), podlaskiego (78,0%) oraz opolskiego (76,5%). *Mapa 7.*

Najwięcej ocen negatywnych przyznają natomiast mieszkańcy obszaru objętego działaniem Komendy Stołecznej Policji (29,7%) oraz województwa dolnośląskiego (26,1%). *Mapa 8.*

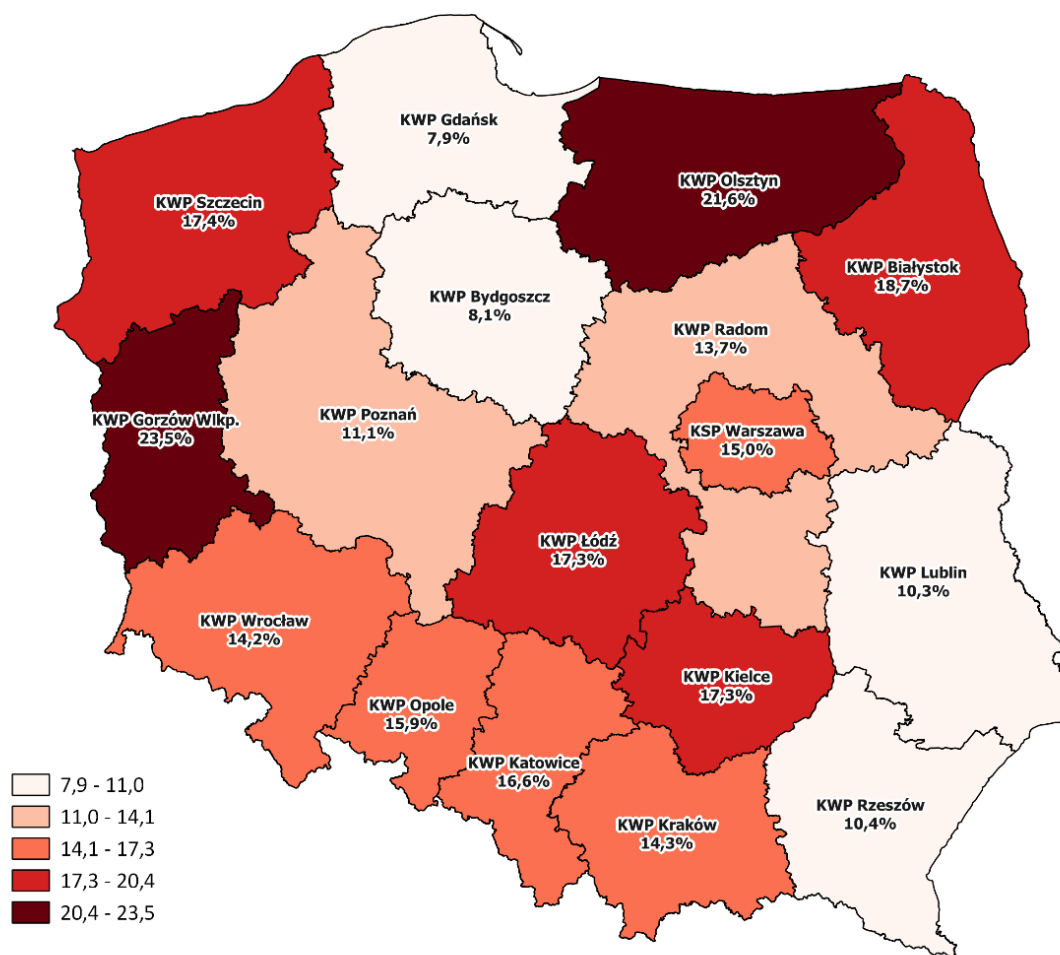
Mapa 7. Pozytywna ocena pracy policjantów pełniących służbę w okolicy miejsca zamieszkania respondenta (miejscowości, dzielnicy, osiedla)

Mapa 9. Poczucie bezpieczeństwa podczas spacerów w swojej okolicy po zmroku - odsetek wskazań na odpowiedź „bezpiecznie”

Mapa 10. Brak poczucia bezpieczeństwa podczas spacerów w swojej okolicy po zmroku - odsetek wskazań na odpowiedź „niebezpiecznie”

PODSUMOWANIE

- Większość Polaków dobrze ocenia zaangażowanie Policji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, złe oceny w tym zakresie przyznaje natomiast co czwarty badany. Najwięcej pozytywnych opinii wyrażają mieszkańcy województwa lubelskiego, kujawsko-pomorskiego oraz mazowieckiego, natomiast negatywnych - osoby z województwa lubuskiego. Należy mieć na uwadze fakt, iż chociaż w porównaniu do poprzedniej edycji badania opinie ankietowanych w tym zakresie nie zmieniły się w sposób znaczący, to na przestrzeni lat (z wyjątkiem roku 2020) odsetek ocen pozytywnych systematycznie spada.
- Większość badanych pozytywnie wypowiada się na temat skuteczności Policji w walce z przestępczością. Negatywne oceny, tak jak w przypadku oceny zaangażowania Policji w bezpieczeństwo na drogach, przyznaje co czwarty respondent. Skuteczność Policji najlepiej oceniają mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego, lubelskiego i opolskiego, a najgorzej – osoby zamieszkujące obszar objęty działaniem Komendy Stołecznej Policji oraz województw dolnośląskiego, mazowieckiego i śląskiego. W porównaniu z poprzednią edycją badania, oceny skuteczności Policji utrzymały się na zbliżonym poziomie.
- Jedna czwarta badanych deklaruje widywanie pieszych lub zmotoryzowanych patroli policyjnych z częstotliwością kilka razy w tygodniu, a jedna piąta Polaków widuje je codziennie. W porównaniu z poprzednią edycją PBP nieznacznie zwiększyła się grupa osób, które widują patrole kilka razy w tygodniu.
- Większość Polaków dobrze ocenia działalność Policji jako instytucji. Odmiennego zdania jest natomiast co trzeci badany. Najwięcej pozytywnych not w tym obszarze przyznają mieszkańcy województw: wielkopolskiego, śląskiego, podkarpackiego i lubelskiego, a negatywnych – lubuskiego, dolnośląskiego, pomorskiego i małopolskiego. W porównaniu z poprzednią edycją badania, oceny Policji jako instytucji nie zmieniły się w sposób znaczący.
- Co trzeci respondent, który pozytywnie ocenia Policję jako instytucję (N=10 304) twierdzi, że wpływ na to ma ogólny poziom skuteczności Policji. Zbliżony odsetek wskazuje, że do takiej oceny Policji jako instytucji przyczyniły się jej działania w czasie pandemii, takie jak kontrole osób przebywających na kwarantannie, patrolowanie ulic oraz działania Policji podczas zgromadzeń publicznych oraz manifestacji. Ponad jedna czwarta ankietowanych wskazuje natomiast, że na ich pozytywny odbiór Policji jako instytucji, wpływa praca policjantów, którzy pełnią służbę w okolicy miejsca zamieszkania, a jedna piąta – intensywność przekazów medialnych.
- Na negatywną ocenę instytucji w największym stopniu wpłynęły z kolei działania Policji podczas zgromadzeń publicznych i manifestacji – co podkreśla dwie piąte ankietowanych spośród osób, które źle oceniły działalność Policji jako instytucji (N=5996). Około jedna trzecia tej grupy badanych uzależnia natomiast swoje złe oceny od ogólnego poziomu skuteczności Policji oraz od działań Policji podczas pandemii, a ponad jedna piąta od jakości pracy policjantów pełniących służbę w okolicy miejsca zamieszkania.
- Wyżej niż Policja jako instytucja oceniana jest praca policjantów pełniących służbę w pobliżu miejsca zamieszkania ankietowanych. Pozytywne opinie w tym zakresie wyraża blisko trzy czwarte badanych, przy czym najczęściej ich przyznają mieszkańcy województw:

małopolskiego, lubelskiego, mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego, śląskiego, podlaskiego oraz opolskiego. Mieszkańcy obszaru objętego działaniem Komendy Stołecznej Policji oraz województwa dolnośląskiego przyznają natomiast relatywnie więcej ocen negatywnych. Na uwagę zasługuje fakt, iż poziom wysokich ocen pracy policjantów pełniących służbę w okolicy miejsca zamieszkania należy do najwyższych w całej historii badania.

- Podsumowując obszar poczucia bezpieczeństwa Polaków, należy zauważyć, że zdecydowana większość respondentów czuje się bezpiecznie podczas spacerów po zmroku w swojej okolicy. Największe poczucie bezpieczeństwa w takich sytuacjach odczuwają mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego, pomorskiego i lubelskiego, natomiast najmniejsze - województw lubuskiego oraz warmińsko-mazurskiego. Należy podkreślić, że poziom poczucia bezpieczeństwa Polaków od trzech lat pozostaje na wysokim poziomie, zauważalnie wyższym niż w latach poprzednich.
- Jeżeli chodzi o największe zagrożenia i obawy Polaków, należy wskazać, że niezmiennie od lat największy lęk wzbudza brawura kierowców. Duży odsetek badanych, podobnie jak w latach poprzednich, obawia się włamań, np. do mieszkań, piwnic, samochodów oraz niszczenia mienia przez wandalów. Blisko połowa odczuwa lęk przed agresją ze strony osób pijanych lub narkomanów oraz przed kradzieżami, np. kieszonkowymi, a dwie piąte boi się napadów, rozbojów, zaczepiania przez grupy agresywnie zachowującej się młodzieży oraz bójek i pobić. Niemal jedna trzecia respondentów wskazuje na handel narkotykami, a niemal jedna czwarta – na hałaśliwych, niekulturalnie zachowujących się sąsiadów jako czynniki potencjalnych zagrożeń.
- W ostatniej edycji Polskiego Badania Przeszłości jeden z bloków pytań poświęcono problematyce cyberprzeszłości. Jak wskazują wyniki badania, ponad jedna trzecia ankietowanych w ciągu ostatniego roku otrzymała fałszywe wiadomości SMS/e-mail zawierające link do uiszczenia niewielkiej opłaty np. za przesyłkę, salda na koncie w serwisie sprzedażowym w celu kradzieży środków pieniężnych z konta bankowego. Większość osób nie zareagowała w żaden sposób na taką sytuację, ponieważ uznała sprawę za zbyt mało ważną lub nie wiedziała komu powinna to zgłosić. Ponad jedna czwarta respondentów twierdzi, że natknęła się na zamieszczone za pośrednictwem Internetu obraźliwe wypowiedzi pod adresem innej osoby. Niemal połowa zgłosiła to zdarzenie administratorowi strony internetowej lub portalu, a ponad jedna trzecia uznała, że jest to zbyt błaha sprawa i nigdzie jej nie zgłosiła. Blisko jedna piąta ankietowanych zetknęła się z przekierowywaniem na fałszywe strony internetowe („phishing”), np. w celu wyłudzenia pieniędzy. Co trzeci z tej grupy osób uznał sprawę za zbyt błahą i nie zgłosił jej nigdzie, a zbliżony odsetek zgłosił to administratorowi strony/portalu. Ponad jedna czwarta nie zareagowała, bo nie wiedziała komu należałoby to zgłosić.
- Ankietowani określali również swój poziom lęku przed poszczególnymi zagrożeniami związanymi z cyberprzeszłością. Z ich wypowiedzi wynika, że największe obawy wzbudza możliwość włamania na konto bankowe oraz wyłudzenie lub nieuczciwe wykorzystywanie danych, takich jak numer karty kredytowej lub danych osobowych. Lęk wzbudza również zakłócanie/paraliżowanie funkcjonowania systemów informatycznych.
- Badanych zapytano również o to, w jaki sposób chcieliby pozyskiwać informacje na temat zagrożeń związanych z cyberprzeszłością. Zdaniem większości z nich, podstawowym

źródłem powinna być telewizja. Ponad połowa ankietowanych chciałaby czerpać wiedzę na ten temat z internetu, portali społecznościowych, a ponad jedna piąta – z prasy.

- Podsumowując znajomość aplikacji Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa należy stwierdzić, że większość ankietowanych nie zna aplikacji KMZB. Słyszała o niej blisko jedna trzecia ogółu, natomiast korzystanie z niej deklaruje niewielki odsetek respondentów. W porównaniu do ubiegłego roku, można zaobserwować, że znajomość tej aplikacji nie zmieniła się w znaczący sposób.